

Závazné stanovisko Řídicího orgánu IROP č. 36

Určeno pro: ŘO IROP, CRR, ZS ITI, MAS, žadatele a příjemce

Platnost a účinnost: 29. 3. 2023

Číslo jednací: MMR-25497/2023-26

Schválil: Ing. Rostislav Mazal

Podpis:

Popis současného stavu

Podmínky Rozhodnutí o poskytnutí dotace / Stanovení výdajů na financování akce organizační složky státu (dále jen „Podmínky“), jejichž vzory jsou přílohou Specifických pravidel pro žadatele a příjemce jednotlivých výzev, v části III stanovují příjemci povinnosti, na které je poskytnutí dotace vázáno a v případě jejich neplnění si Řídicí orgán Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „ŘO IROP“) vyhrazuje právo vyzvat příjemce dotace k provedení opatření k nápravě nebo rozhodnout o finanční opravě (v Podmínkách uvedeno jako sazba krácení dotace).

Podmínky byly vytvořeny na začátku programového období 2014-2020, kdy neexistovala ustálená judikatura k proporcionalitě odvodů za porušení rozpočtové kázně, která se analogicky musí aplikovat také při nevyplacení části dotace dle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), a obdobně také při výzvách k vrácení dotace dle § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel, jelikož obdobně jako u odvodu za porušení rozpočtové kázně se jedná o opatření, která mají dopad do majetkové sféry příjemce veřejných finančních prostředků, ačkoliv nejsou (stejně jako odvod za porušení rozpočtové kázně) sankcí ve správním trestání¹. Některé sazby a způsoby výpočtu finanční opravy za porušení pravidel dotace v Podmínkách tak neodpovídaly rozhodovací praxi správních soudů, která dospěla k závěru, že je třeba při stanovení výše odvodu přihlížet mimo jiné k závažnosti pochybení a k vlivu pochybení na dodržení účelu poskytnuté dotace². Zároveň bylo zřejmé, že promítnutí tohoto přístupu do vzorů Podmínek a zajištění jejich vydání všem již podpořeným příjemcům IROP by znamenalo extrémní administrativní zátěž, která by mohla negativně ovlivnit fungování ŘO IROP i Centra pro regionální rozvoj České republiky (dále jen „CRR“). ŘO IROP proto rozhodl o zachování stávajících vzorů Podmínek a promítnutí zásad proporcionality do postupů pracovníků ŘO IROP a CRR, kteří tato rozhodnutí připravují. Z toho důvodu ŘO IROP vydal dne 13. 6. 2019 Závazné stanovisko č. 14, kterým byla do praxe ŘO IROP a CRR při ukládání finančních oprav u projektů spolufinancovaných z IROP promítnuta zásada proporcionality.

Postupy při aplikaci zásady proporcionality při vyměřování odvodů za porušení rozpočtové kázně a při ukládání finančních oprav příjemců se od vydání Závazného stanoviska č. 14 v rozhodovací praxi správních soudů dále vyvinuly. ŘO IROP zároveň při své činnosti identifikoval některé body Podmínek,

¹ Např. rozsudek NSS 5 As 95/2014 – 46

² Např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. října 2018, č. j. 1 Afs 291/2017 – 33

u kterých nebylo proporcionální vyměřování finančních oprav upraveno, či nebylo upraveno zcela jednoznačně. S ohledem na větší srozumitelnost a přehlednost postupů ŘO IROP a CRR považuje ŘO IROP za účelné do Závazného stanoviska doplnit novou kapitolu obsahující některá další porušení pravidel IROP, za která jsou ukládány finanční opravy, ačkoliv nejde o porušení pravidel uvedených v části III Podmínek.

Z uvedených důvodů proto ŘO IROP vydal dne 21. 3. 2023 Závazné stanovisko č. 35, kterým aktualizoval postupy pro uplatňování zásady proporcionality.

V případě Závazného stanoviska č. 35 však byl zjištěn nesoulad s připravovaným Závazným stanoviskem, které má být vydáno za účelem zapracování postupů pro Nedokončené a Nefungující projekty, a s připravovanou revizí Obecných pravidel pro žadatele a příjemce.

Ze shora uvedených důvodů přistupuje ŘO IROP k aktualizaci postupů pro uplatňování zásady proporcionality, a to prostřednictvím tohoto Závazného stanoviska.

Stanovisko ŘO

V návaznosti na vývoj rozhodovací praxe správních soudů a na podněty z rozhodovací praxe CRR a ŘO IROP přistoupil ŘO IROP k vydání tohoto Závazného stanoviska, kterým aktualizuje postupy pro uplatňování zásady proporcionality při ukládání finančních oprav.

Postup pracovníků ŘO IROP a CRR při vyčíslování finančních oprav v případě zjištění porušení jednotlivých povinností upravených Podmínkami nebo pravidly IROP je uveden v příloze tohoto Závazného stanoviska.

Postupy pro ukládání finančních oprav upravené tímto Závazným stanoviskem se uplatní na všechna rozhodnutí CRR a ŘO IROP, jimiž je příjemcům vyměřena finanční oprava, vydávaná po nabytí účinnosti tohoto Závazného stanoviska. Závazné stanovisko č. 35 se k datu nabytí účinnosti tohoto Závazného stanoviska ruší.

Odůvodnění stanoviska

Závazné stanovisko je vydáno za účelem informování pracovníků implementační struktury IROP, žadatelů a příjemců o aktualizaci postupů při aplikaci zásady proporcionality při rozhodování o výši finanční opravy za porušení podmínek poskytnutí dotace.

Poskytovatelé dotace a další subjekty zapojené do ukládání finančních oprav jsou, obdobně jako orgány finanční správy při vyměřování odvodů za porušení rozpočtové kázně, povinny zohledňovat zásadu proporcionality ve všech případech, a to vždy se zohledněním konkrétních skutkových okolností posuzovaného případu a dle aktuální rozhodovací praxe správních soudů. Z tohoto důvodu je nutné aktualizované sazby finančních oprav uvedené v příloze tohoto Závazného stanoviska uplatňovat od data nabytí účinnosti tohoto Závazného stanoviska na všechny případy, bez ohledu na to, kdy k porušení Podmínek ze strany příjemce došlo, případně kdy bylo řízení o finanční opravě zahájeno.

Přílohy:

Příloha č. 1 - Postup pro stanovení finančních oprav